

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojeence

Izguba pokojnine

Ob zakonu o ustavitvi pokojnin, ki je bil nedavno izdan v Avstriji, so avstrijski uradniški strokovni listi obširno razpravljali in dokazovali kako krivičen in nedosleden je ta zakon, ki hoče omejiti oz. odpraviti dvojno zaslužkarstvo samo pri pripadnikih enega stanu, namreč pri javnih uslužbenih, bodisi aktivnih bodisi upokojenih. Zlasti pokojnina je ena tistih dobrin, za katero ljudje najbolj zavidajo upokojeence, tako da ni čudno, da se neprestano pojavljajo novi napadi na to z zakonom zajamčeno pravico. Pri tem je pa treba najprej rešiti vprašanje, ali je pravico do pokojnine sploh mogoče okrniti oz. celo odvzeti, ne da bi bil s tem kršen čut pravne varnosti in pravnega reda.

O tem je v graškem uradniškem listu »Festbesoldeten - Zeitung« izšel prav zanimiv članek, ki ga v izvlečku podajamo v naslednjem. Gre predvsem za to, da se vprašanje odvzema pokojnin pravilno osvetli z osebno-pravnega vidika, ne da bi se razmišljalo vprašanje izgube pokojnine kot kazenske sankcije. Naj govori člankar!

»Cloveku, ki stoji ob strani, se zdi stvar popolnoma jasna: upokoje-nec prejema za neko delo, za katero je bil že zdavnaj plačan s svojo plačo, še zmerom neko trajno darilo, samo zato, da bi bil obvarovan pred najhujšo revščino. Če je našel drugje nov zaslužek, odpade ta beda, iz katere ga je država usmiljeno hotela rešiti, in zato hkrati odpade tudi pravica do pokojnine. Iz tega se da sklepati: kdor je našel drug zaslužek, nima več pravice do pokojnine. Vsem »dvojnimi zaslužkarjem« naj se torej pokojnina ustavi.

Tem bolj odpade pravica do pokojnine in delo usmiljenja države nasproti nekdanjemu zvestemu služabniku, če ta prelomi zvestobo, torej če je bil kaznovan in obsojen zaradi zločina ali pa disciplinarno.

Ta miselnost, ki je vsebovana v (avstrijskem) kazenskem zakoniku in v uradniški pragmatiki iz leta 1914, in ki je prišla do izraza tudi zdaj v novem zakonu o ustavitvi pokojnin, je torej očitno del starega idejnega zaklada, kar pa le ni. Tu moramo namreč razlikovati: 1. izgubo pokojnine kot kazni ali posledica kazni in 2. izgubo pokojnine vsled izvrševanja postranske službe.

Oglejmo si najprej izgubo pokojnine kot kazni. Ta kazni je že stara. Ze v dekretu dvorne pisarne iz leta 1817 je »skladno s pokojninskimi normalijami iz leta 1781« glede »načel, katera so uporabiti pri kviesciranju, jubilaranju, penzioniranju in provizioniranju c. kr. avstrijskih civilnih, stanovskih in mestnih uradnikov itd.« odrejeno to-le:

»§ 12. Jubilijski prejemki ne gredo tistim uradnikom, ki so svoja mesta prostovoljno odložili (resignirali nanje).

§ 13. Tem manj gre ta dobrota tistim, ki so bili zaradi pregreškov, malomarnosti, nesposobnosti in graje vrednega ponašanja enostavno odpušteni, ali zaradi storjenega zločina ali hudega policijskega prestopka ali po kriminalni oz. politični oblastveni preiskavi obsojeni in na to iz službe odpušteni.«

Po istih načelih določa tudi splošni kazenski zakonik od 27. maja 1852 v § 26: »Z vsako obsodbo zaradi zločina so po zakonu zvezani naslednji učinki: d) izguba sleherne javne službe ali zaposlitve; g) odvzem vseh v pokojninskih predpisih utemeljenih pokojnin, provizij, vzgojnin ali drugih prejemkov kakor tudi vseh milostnih podpor.«

Službena pragmatika iz leta 1914. je v § 90 e iz prejšnjih zakonov pre-

vzela disciplinarno kazni odpusta za aktivne uradnike, in v § 154 c izgubo vseh iz službenega razmerja tekočih užitkov, ugodnosti in vseh pravic do pokojninskih in preskrbninskih užitkov kot službeno kazni za upokojeence. Tudi vsi kasnejši zakoni, spadajoči v ta okvir, se ravnaajo po istih načelih.

Medtem ko torej izguba pokojnine za kazni ni bila nikdar sporna, je bila pravica do nadaljnega prejemanja osebno pridobljenih pokojninskih užitkov vselej priznana. Oziroma se tudi tukaj na strogo pojmovanje absolutizma. Čeprav penzijski normale iz leta 1781. izrečno pravi, da so pokojnine samo zato določene, da bo »odslej vsakdo na svoja stara leta imel preskrbo« in je s tem moment preskrbe označen kot odločujoč, vendarle ni bila postranska zaposlitev prepovedana. Dekret dvorne pisarne iz leta 1817. pa v § 29 celo določa: »Kviescentom in penzionistom ni prepovedano, da si s privatno zaposlitvijo kaj zaslužijo.« Da v kasnejših časih ustavno stoletje, ki se je tolikanj košatilo s svojimi »socialnimi pridobitvami«, ni bilo strožje kot absolutni režim, je umevno samo po sebi.

Prav tako samo po sebi umevno je zdaj seveda tudi, če novi čas z novimi gospodarskimi razmerami nekaj spremeni, kar je bilo v starih časih dobro, pa je v sedanjih postalo slabo. Tudi vrtnar mora drevesa, ki divjajo, prirezati. Tudi postranski zaslužek upokojeencev se je začel v našem gospodarskem življenju prebogotno razcvetati in v pregosti senci ne morejo uspevati več mnoge mlade rastline. Pa mora tedaj vrtnar res uničiti celo drevo? Naša (t. j. avstrijska) vlada je v zakonu o počivanju pokojnin prav za prav rekla: ne! Samo divjak naj bi se načeloma porezali. Postopalo naj bi se s kar največjim upoštevanjem dragoceni pridobitev. Staro naj bi se ohranilo hkrati z graditvijo novega. V posameznih primerih so pa mogoči tudi radikalni ukrepi, da se določena pokojnina sploh popolnoma ustavi.

Kako je torej z izgubo pokojnine kot kazensko mero? Tod ne sme biti nobenih ozirov — bo kdo naglo odgovoril. In vendar je med dnevi penzijskega normala in kazenskega zakonika na eni strani ter med službeno pragmatiko na drugi, globoka zarez. Te spremembe niso povzročile socialna razmotrivanja okoli konca minulega stoletja, temveč finančno-politični nagibi.

Na seji avstrijskega parlamenta dne 10. maja 1889 so sprožili vprašanje obligatoričnega življenjskega zavarovanja kot podlage za preskrbo uradniških vdov in sirot, pa so ga odklonili. Toda penzijski zakon od 14. maja 1896 je končno le uvedel pokojninske prispevke in s tem zavarovanje uradnikov. Vsak aktivni uradnik je moral od tistih aktivitetnih prejemkov, ki so se upoštevali pri odmeri pokojnine, prispevati 3% kot pokojninski prispevek. Pokojnina uradnika in njegovih preostalih se je torej dejansko spremenila iz milostnega dejanja vladarja v prisilno zavarovanje uslužbencev. Res ta zavarovalni prispevek ni zadoščal, da bi se dosegel celotni znesek rente, toda del svojih pokojninskih prejemkov in vdovskih pokojnin plačuje uradništvo od tedaj samo. Iz tega izvira tudi naslednje vprašanje: Je-li pa tudi mogoče odvzeti tisti del pokojninskih prejemkov, katere je sam vplačal?

Stari zakoni tega vprašanja še niso poznali in ko so delali nove zakone, teh vprašanj niso načenjali, tako da je ostalo nepojasnjeno protislovje. S pravnega stališča je treba vprašanje nepojasnjeno zanikati. Ni dvoma, da more dr-

žava razpolagati s tistim delom pokojninskih prejemkov, ki izvira iz prispevkov države, o delu prispevkov, ki izvira iz pokojninskih dajatev uradništva bi se pa moglo odločiti samo s stališča prenehanja jamstva zavarovalca. Vsekakor bi bilo treba ti stališči strogo ločiti in bi mogla izguba lastnega zavarovanja nastopiti le popolnoma izjemoma. To velja tako za dvojne zaslužkarje, kjer bi odpadla sleher-

na izguba pokojnine, kakor tudi v kazenskih primerih, kjer bi se moral obseg sedaj postojecih možnosti za odpust in izgubo pokojnine po tem takem mnogo bolj omejiti.

Ta čas znaša pokojninski prispevek aktivnih uradnikov povprečno 3,2% pokojninske odmerne podlage. Ali se res ne izplača o tem prispevku, ki se je včasih plačeval celih 35 let, govoriti? Mislim, da!

Pokojnina sporazumno ločenih ženâ

Odločba splošne seje državnega sveta

Pred splošno sejo državnega sveta, ki se je vršila dne 27. in 28. nov. 1935, se je obravnavalo vprašanje razumevanja 2. odst. § 147. uradn. zakona oz. 2. odst. § 153. zak. o drž. prometnem osebju, ali se ti zakonski predpisi nanašajo na ženo, ki je bila, potem ko se je bila poročila po predpisih rimsko-katoliške cerkve, ločena od moža sporazumno z njim, in sicer z odločbo civilnega sodišča, izdano na podlagi §§ 103.—106. avstr. državlanskega zakonika. V nekaterih primerih so neki oddelki drž. sveta odločili, da je sporazumna ločitev rimsko-katoliških zakoncev, izvršena z odločbo civil. sodišča na podlagi navedenih paragrafov avstr. obč. državl. zakonika, in na pravnem ozemlju, kjer je taka ločitev po navedenem zakonu možna, polnoveljavna ločitev, in da ženi, na tak način ločeni od moža, ne pripada pravica do rodbinske pokojnine. Neki drugi oddelki drž. sveta je pa stal na stališču, da gre v navedenih zakonskih določbah za ločitev, izvršeno po predpisih rimsko-katoliške cerkve, da pa sporazumna ločitev ni v skladu s temi predpisi, tako da za isto navedene zakonske določbe sploh ne veljajo. Zaradi neenakega razlaganja teh zakonskih predpisov, je bilo to vprašanje predloženo splošni seji drž. sveta, ki ga je razmotrila in odločila pod št. 32.633/35-V.:

»V 2. odst. § 147. u. z. in 2. odst. § 153. zak. o drž. prom. osebju je predpisana enaka določba, po kateri »ženi ločeni od moža po predpisih rimsko-katoliške cerkve, ne pripada pravica do rodbinske pokojnine.« Po ti določbi torej nastane vprašanje pravice do rodbinske pokojnine pri tisti ženi, kjer veljajo za njen zakon predpisi rimsko-katoliške cerkve, ki je bila pa kasneje ločena od moža. Po navedenih določbah »pripada rodbinska pokojnina vplačevalčevi zakoniti ženi«, to se pravi: tisti vdovi, ki je ob vplačevalčevi smrti bila njegova zakonita žena. Če je pa bil zakon ločen ali razveljavljen, je žena prenehala biti zakonita žena. Ker se pa pravica do pokojnine priznava samo zakoniti ženi, ji v takem primeru torej ne pripada.

Rimsko-katoliška cerkev ne pozna ustanove ločitve zakona — po njenih predpisih je zakon neločljiv in razen primera razveljavljenja zaradi ničnosti, preneha samo s smrtjo enega obeh zakoncev. Na drugi strani ima pa rimsko-katoliška cerkev ustanovo ločitve od mize in postelje, po kateri zakon ne preneha, ki pa povzročajo določene pravne posledice za zakonce, glede katerih je izrečena ločitev. Očitno je, da je zakonodajalec mislil na to ločitev od

mize in postelje, ko je predpisal določbo 2. odst. § 147. u. z. oz. 2. odst. § 153. zak. o drž. prom. osebju.

Če bi v zakonsko besedilo ne bile vzete besede »po predpisih rimsko-katoliške cerkve« bi se moglo smatrati, da sleherni ločitev oz. ločitev od mize in postelje, predvidena v občem drž. zakoniku ali v posebnih zakonskih predpisih, veljavnih na dotičnem pravnem ozemlju, povzročajo kot posledico tudi izgubo pokojnine za vdovo drž. uslužbenca — ne oziraje se na to, katero pristojno oblastvo je to ločitev izreklo (cerkveno ali redno civilno sodišče), kakšen je zakonski postopek izvedlo in kakšni so razlogi, ki so bili merodajni za izrečeno ločitev. Toda, ker je zakon izrečno predpisal izgubo pokojnine za vdovo, ki je bila ločena po predpisih rimsko-katoliške cerkve, se morajo v prvi vrsti preiskati razlogi za izrečeno ločitev. Ker pa rimsko-katoliška cerkev razen taksativno naštetih razlogov za ločitev od mize in postelje, ki se morajo vselej z vsi zanesljivostjo dokazati in ugotoviti, ne pozna sporazuma zakoncev kot enega takih razlogov, zato ločitev, ki temelji na sporazumu zakoncev, pa čeprav bi bila dopustna po predpisih civilnih ali posebnih zakonov, veljavnih za dotično pravno ozemlje, in čeprav bi bila izrečena od pristojnega državnega oblastva oz. civilnega sodišča, ne le, da ni v skladu s predpisi rimsko-katoliške cerkve, temveč jim celo nasprotuje. Zato ta ločitev, čeprav more izzvati vse druge posledice, ki so predvidene v dotičnih zakonskih predpisih ali so na svobodno razpolaganje zakoncev, ne more za posledico imeti izgubo pravic do pokojnine za prizadeto vdovo, dokler je predpis 2. odst. § 147. u. z. oz. 2. odst. § 153. zak. o drž. prom. osebju tako oblikovan. Zato žena, ločena od moža z odločbo civilnega sodišča na podlagi §§ 103.—106. avstr. državl. zakonika, ni ločena po predpisih rimsko-katoliške cerkve in se nanjo ne nanaša določba iz 2. odst. § 147. oz. 2. odst. § 153. navedenih zakonov.

Zato je splošna seja drž. sveta na podlagi čl. 4. zak. o drž. svetu in upravnih sodiščih in § 13. zak. o poslovnem redu, izdala to-le

o d l o č b o

o razumevanju 2. odst. § 147. uradn. zakona oz. 2. odst. § 153. zak. o drž. prometnem osebju, ki se glasi:

»2. odst. § 147. u. z. oz. 2. odst. § 153. zak. o drž. prom. osebju se ne nanaša na sporazumno ločitev zakoncev, ker to ni ločitev po predpisih rimsko-katoliške cerkve.«

Za izrabo rednih dopustov

Objavljamo vlogo Združenja uradnikov p. t. t. stroke, ki je bila izročena poštному ministru v zadevi izrabe rednih dopustov poštnega uradništva. Vloga razkriva prav nenavadne razmere, ki v tem pogledu vladajo v pošt-ni službi. Glasi se:

»Ob obisku zastopnikov širšega odbora združenja, so bile ministru v kratkih potezah opisane splošne potrebe p. t. t. uslužbencev.

Eno teh vprašanj je neizraba letnih dopustov, o čemer se je že tolikokrat pisalo in na kar se je že tolikokrat

opozarjalo, a je še danes to vprašanje odprto in to samo za poštne uslužbence.

Iz podatkov, ki jih ima naše društvo, je videti, da so v naši stroki uslužbenci, ki že polnih 10 let službovanja niso izrabili niti en dan odmora, izostanek iz službe (dopust) pa jim ni bil dovoljen niti takrat, če so prosili zanj zaradi poroke, da sploh ne govorimo o ostalih uslužbencih, katerim se ta zakonska pravica krati že manjše število let.

Po obvestilih, katere smo prejeli od ostalih strokovnih organizacij državnih uslužbencev, smo ugotovili, da v drugih resortih vsi uslužbenci redno izrabljajo svoje redne letne dopuste izvzemši tisti, ki se prostovoljno odreko ti pravici. V nekaterih strokah so za izrabo letnega odmora pripravljene celo rezerve v osebju, kar bi bilo neobhodno potrebno tudi pri nas v interesu stroke in osebja.

Delovni pogoji v manipulativni poštno-telegrafsko-telefonski službi so težki — mnogo težji in za življenje nevarnejši od upravne službe — pa se vendar tistim, ki jim je odmor najpotrebnejši, dopusti odrekajo z utemeljitvijo, da tega »službeni interesi ne dovoljujejo«. Če iščemo vzroke pogostim obolevanjem poštne osebja jih bomo poleg ostalih našli tudi v neizrabljanih letnih dopustih.

Redni letni odmor je zakonska pravica drž. uslužbenca. Isti zakon mu predpisuje tudi dolžnosti, katere mora

izvrševati. In če on svoje dolžnosti v tako težkih razmerah redno in pravilno vrši, bi bilo treba, da se spoštujejo tudi njegove pravice, to tem bolj, ker letni odmor kot uslužbenčeva pravica predstavlja hkrati tudi dolžnost za državo. Je pa tudi ravno v njenem interesu oz. v interesu službe, da se s pomočjo rednih dopustov ohrani delovna sposobnost uslužbencev ves čas službovanja.

Svoje z zakonom predpisane dolžnosti izvršujemo vestno in s skrajno požrtvovalnostjo, zato tudi zahtevamo, da se naše najosnovnejše pravice spoštujejo, to tem bolj, ker je to ravno v interesu države in službe. Zato si dovolimo naprositi ministrstvo, naj izda odredbo neposrednim predstojnikom (ravnateljem in upravnikom), da morajo s primerno razvrstitvijo omogočiti vsem uslužbencem, da vsako leto v celoti izrabijo svoj letni redni dopust, ki ga predpisuje uradniški zakon.

Na prednjo vlogo je prejela organizacija naslednji orgovor:

»Formalneodobritve rednih letnih dopustov so postojale od nekdaj, toda ni se ustvarjala možnost, da bi mogel uslužbenec svoj dopust tudi izrabiti.«

Združenje uradnikov p. t. t. stroke pričakuje zdaj, da bo poštno ministrstvo nujno odstranilo ovire, ki so onemogočale, da bi se bili poštni uslužbenci mogli vsako leto okoristiti s svojim v zakonu prizanim rednim dopustom.

Selitveni račun

France Podbregar, sreski načelnik kranjski, je prišel tistega dne preje h kosilu, kakor je bila njegova navada. Začuden ga vpraša žena, kateremu srečnemu naključju se ima zahvaliti za njegov zgodnji prihod. »Ne sprašuj, saj boš zvedela še prezgodaj,« pravi mož in stopi v sobo, kjer odloži površnik in klobuk in sede nejevoljen na divan: »Da potolažim tvojo radovednost, vedi, da sem pravkar dobil dekret, s katerim sem premeščen v Dubrovnik. Pripravi se, preseliti se bo treba.« »Kdaj in zakaj?«, vpraša žena. »Zakaj ne vem. Vem le toliko, da moram biti po zakonu razrešen svoje dolžnosti najdlje v roku 30 dni. Rok se mi računa od dne, ko je bil dekret zaveden med službene akte, t. j. od danes. V ta rok se pa ne računa čas, ki mi je potreben za potovanje. Res je sicer, da oblastvo v posebnih, uvaževanja vrednih primerih ta rok lahko podaljša, vendar mislim, da pri meni te-

ga ne bo naredila. Sedaj veš vse. Pripravi pravočasno vse potrebno za preselitev in glej, da te čas ne prehití.« »Pripravi vse — to je lahko rečeno, kje naj vzamem pa denar.« »Tudi glede denarja bodi brez skrbi. Dobim predujem v višini dveh tretjin predvidenih selitvenih stroškov. Sestavi bom prošnjo za podelitev predujma in ji priložim približni proračun selitvenih stroškov, ki se mi morajo povrniti po uredbi o povračilu potnih in selitvenih stroškov z dne 12. XII. 1931, štev. 84.600/L.« »Vse lepo. Kako si pa zamišljaš to selitev. Mar vendar ne misliš, da se bom hkrati s teboj preselila tudi jaz s tremi šoloobveznimi otroki.« »Imaš prav. Na to niti mislil nisem. Do kraja šolskega leta imamo samo še tri mesece, zato ne gre, jemati pred koncem leta otrok iz šole. Že vidim, da bom moral — kakor nerad — sam na dolgo pot. Naroči služkinji naj v prihodnjih dneh pripravi mojo prt-

ljo, jaz bom pa skušal medtem sestaviti proračun selitvenih stroškov.

Selitev družine in pohošstva bi moral po predpisih izvršiti obenem s svojo lastno preselitvijo na novo službeno mesto, upam pa, da bo merodajno oblastvo uvidelo težave in ovire skupne preselitve.

Ker vzamem seboj samo prtljago, mi pripada povračilo selitvenih stroškov v izmeri, ki je določena za uslužbenca — samca, ki se seli brez pohošstva. Povračilo ostalih stroškov dobim, kakor hitro preselim družino in pohošstvo.

Za preselitev vsled premetitve po službeni potrebi mi pripada: 1. dnevnic, 2. povračilo za vozni listek iz Kranja v Dubrovnik in 3. povračilo za osebni prevoz od stanovanja do železniške postaje in obratno ter povračilo za prevoz prtljage.

Kot uradnik IV. položajne skupine, 2. stopnje, imam pravico do dnevnice 126 Din. Za tri dni, kolikor bo približno trajalo potovanje, mi pripada potemtakem 378 Din. Dnevnice si smem zaračunati na isti način in v isti izmeri, kakor da sem izvršil službeno potovanje. Presežki preko 24 ur se računajo polovično, če znašajo 12 ali manj ur. Do cele dnevnice bi imel pravico tudi tedaj, če bi celotno potovanje trajalo samo 12 ur ali celo manj.

Ker imam ugodnost polovične vožnje po železnici in parobrodu, si smem zaračunati za osebne prevozne stroške samo 50% karte I. razreda. Polovična vozna karta brzovlaka iz Kranja preko Ljubljane v Zagreb in iz Zagreba preko Ogulina v Split znaša 303 dinarje. Iz Splita v Dubrovnik se nameravam voziti po morju. Polovična karta I. razreda stane 144 Din.

Poleg dnevnice in osebne vožnje po železnici in parobrodu, mi pripada tudi povračilo za prevoz prtljage in za osebne izdatke od stanovanja do železniške postaje. Kot samec (saj se vozim brez družine in pohošstva) si smem zaračunati največ 50 kg prtljage po tarifi za brzovoz. Če teža prtljage presega maksimalno težino, je treba selitvenemu računu priložiti poleg prtljažnice tudi potrjeno železniške uprave, koliko bo veljal prevoz prtlja-

ge v maksimalni težini. Pri proračunu odpade vsak dokaz. Tako nekako izgleda moj proračun predvidenih selitvenih stroškov.

Ker sem premeščen iz območja dravske, v območje primorske finančne direkcije, izda pristojni nakazovalec I. stopnje naredbo za izplačilo dravski finančni direkciji, da izvrši izplačilo predujma na račun primorske finančne direkcije. Če je pa nakazovalec I. stopnje že vnaprej porazdelil kredit za selitvene stroške med nakazovalce II. stopnje, smejo ti sami izdajati izplačevalni blagajni plačilne naloge za izplačilo predujma v mejah pooblastila in v breme kredita, ki ga jim je otvoril. Za banske kredite drž. budžeta je nakazovalec I. stopnje ban. Izplačilo predujma izvrši (pristojna) finančna direkcija neposredno s čekom, če ima po dotični partiji in poziciji še kaj (neotvorjenega) kredita. Začasna priznanica se plačilnemu nalogu ne prilaga, ker služi fin. direkciji kot dokaz o začasnem izplačilu predujma potrdilo poštne hranilnice na plačilnem nalogu, da je izvršila izplačilo po čeku.

Plačilni nalog se glasi tako-le:

Dravski finančni direkciji
v Ljubljani.

Izvolite za račun primorske finančne direk. v Splitu izplačati začasno po čl. 131. zak. o drž. rač. v breme partije 376. budžeta za l. 1934./35. Din 700,— z besedami sedemsto Din Francu Podbregarju, sreskemu načelniku v Kranju na račun selitvenih stroškov ob njegovi premetitvi iz Kranja v Dubrovnik po ukazu min. za notranje zadeve štev. 53.865 z dne 15. III. t. l. — V Ljubljani, dne 20. IV. 1935. — Po pooblastilu: načelnik VII. oddelka banske uprave: X. Y.

»Prtljaga je pripravljena, predujem v žepu, sedaj pa, draga moja žena, pokličite služkinjo, da stopi po izvoščka. Ločiti se morava. Kakor hitro najdem primerno stanovanje v Dubrovniku, te obvestim, da pravočasno vse ukreneš, kar je potrebno za selitev, ki jo boš morala izvršiti takoj po zaključku šolskega leta. Zdravstvuj in misli name.«
(Dalje prih.)

Profesorske zahteve

Začetek maja je bil v Ljubljani občni zbor Jugoslov. profsorskega društva, sekcija Ljubljana. Za predsednika zborovanja je bil prof. dr. Pečovnik iz Maribora, Po uvodnih formalnostih je predsednik sekcije prof.

Fr. Grafenauer poročal o delu organizacije in o uspehih niškega kongresa. Poudaril je, da je profsorsko društvo iz načelnih razlogov zoper vsako reduciranje srednjih šol. Nove nastavitve so se zavlekle, zlasti je pa težavno

G. Milburn:

Mesto Oklahoma

Bankir Brigham.

Stari J. W. Brigham se ni nikoli motil. Imel je oster razum. Bil je predsednik First National-Banke in je imel toliko denarja, da je vse, kar je rekel, bilo pravilno, vsaj kolikor se je tikalo ljudi iz našega mesta.

Neko popoldne je prišel neki farmar v First National - Banko, da vnovči ček za deset dolarjev. Stari Brigham je bil tedaj čisto sam v banki. Stopil je k blagajnikovu okencu, da prevzame ček. Nad okencem je bilo zapisano: »Po odhodu od blagajne se pomote ne upoštevajo več!«

Farmar je zahteval same bankovce po dolarju in bankir Brigham mu jih je naštel. Farmar se je že obrnil in hotel oditi, preštel pa je medtem še enkrat denar in opazil, da se je zgodila pomota.

Rekel je: »Gospod Brigham, tu se je pa zgodila pomota.«

Stari bankir je odgovoril: »Jaz se nisem zmotil, ček sem vam pravilno izplačal — deset dolarjev. Tu je sleherna pomota izključena.«

Farmar je oporekal: »Seveda, toda dali ste mi preveč denarja. En bankovec je za dva dolarja, dobil sem jih torej enajst namesto deset.«

J. W. Brigham je pomolčal za trenutek, nato je pa izjavil: »Natančno vem, da se nisem zmotil. Ker se pa za pričrka, pa denimo: če bi se bil zmotil, potem bi mi morali to povedati, še preden ste zapustili blagajniško okence.«

Stari bankir je imel zmeraj prav. Nikdar ni hotel priznati, da se je zmotil. Nekega večera je pripovedoval med cerkveno pojedino, o svojem novem Buick-coupju. Imenoval ga je dosledno: coup. Gospa Weatherby, ki je bila iz Rhode Islanda, je slišala starega, kako je pripovedoval o svojem Buick-coupu. Gospa Weatherby je pa rada popravljala ljudem izgovorjavo. Porabila je to priliko in vpra-

šala: »Oprostite, gospod Brigham, mar se ne izgovori beseda coupay? Zdi se mi, prav gotovo, da bo tako. V državah na Vzhodu pravimo zmeraj coupay.«

Bankir Brigham jo je nekaj trenutkov motril. Nato je odvrnil: »Mogoče, da v vzhodnih državah pravijo coupay. Tod, pri nas, pa govorimo coup. In tako je tudi pravilno: coup.«

Stari mož je bil prepričan o pravilnosti vseh svojih dejanj in besed. Pomladi 1923 je prišel v naše mesto nek mož, ki je zbiral življenjepise vseh odličnih državljanov za neko knjigo. Knjiga naj bi se imenovala »Oklahomski odličniki« in vsakdo, ki si je mogel to dovoliti, je plačal, da bi ga omenili v knjigi.

Mož je prišel tudi k bankirju Brighamju. »Rodil sem se leta 1860. v Amsterdamu v državi Indiana,« je pričel stari Brigham. »Danes sem tri in sedemdeset let star in sem popolnoma zdrav in čil.«

»Potemtakem ste torej tri in šestdeset let stari, kajne gospod Brigham?« je vprašal mož. »Saj ste rekli, da ste se rodili leta 1860.«

»Kdaj sem se rodil, mi je popolnoma vseeno,« je odločno izjavil bankir Brigham. »Zdaj sem jih tri in sedemdeset.«

Pot iz banke domov je vodila J. W. Brighamova vselej mimo stavbišča, preraslega s plevelom in grmovjem. Neprestano je nadlegoval občinsko gosposko, naj vendar dá odstraniti plevel.

»Tako zaraslo zemljišče je prava sramota za civilizirano občino,« je rad dejal. »Saj bi sam plačal, da se očedi ta prostor, toda tod gre za načelo. Takle prostor, ki ga je plevel tako zarasel, daje skrivališča zločincem. Prav lahko napadejo tod človeka in ga izropajo.«

Občinska gosposka je obljubila, da bo očistila stavbišče, mudilo se ji pa to ni preveč. In izjava starega bankirja, da tak prostor daje skrivališča zločincem, je postala v mestu kar stalen dovpt. Saj je bil stari Brigham vselej tako neznanško prepričan o svoji nezmotljivosti. Nekateri našli šaljivci so menili, da bi bilo prav zabav-

no, če bi starega moža, ko bo šel mimo tega prostora, malo oplašili.

Nekega popoldneva se je nekaj izmed njih skrilo med plevelom in grmovjem, prav tam, kjer je bankir Brigham domov grede moral priti mimo. Napolnili so naboj z brusnicami v škrlatno rdečem soku. Puško za šibre so fantalini torej nabasali z brusnicami.

Kmalu je pridrsal stari Brigham, prav počasi in godrnjaje nekaj predse. Garth Jackson, najboljši strelec med dečaki, je natančno pomeril na poškrbljeno belo srajco starega bankirja. Ustrelil je in brusnice so pordečile srajco po poškrbljenih prsih. Bilo je videti, kakor da ima stari mož sredi prsi luknjo, tako veliko, da bi bil lahko skozenjo vtaknil klobuk.

Bankir Brigham je zakrilil od strahu in omedlel. Dečaki so se prestrašili, se razbežali in skrili puško. Ljudje so pritekli. Stari mož je ležal na tleh in na ves glas stokal: »Uuuuu!«

Ljudje so brž dognali, da ni prav nič ranjen. Polivali so ga z vodo in mu drgnili noge in roke, dokler se ni zavedel. Toda niso ga mogli prepričati, da ni ranjen. Ne, bankirja Brigham niso mogli prepričati. Slišal je strel. Videl je kri. Odnegli so starega moža domov in ga položili na posteljo.

Gospa Brighamova je poklicala doktorja Boyda. Zdravnik je natančno pregledal starega moža.

»Ah, doktor,« je stokal bankir, »izkrvavel bom. Ali ne morete ustaviti krvavitve?«

»Ne, J. W. Brigham, prav nič ne krvavite, niti kapljice krvi niste izgubili,« je izjavil dr. Boyd. »Samo zelo ste se prestrašili.«

»Torej prav nič ne krvavim!« je zakričal bankir Brigham in se dvignil v postelji. »Tu ležim torej, vsa pljuča polna šiber in ta prokleti bedak zdravniški mi hoče dopovedati, da ne krvavim!« Ves izčrpan je omahnul vznak.

Bankir Brigham je umrl še tisto noč. Doktor Boyd je dejal, da se mu je v možganih vlila kri.

Delmer Dilbeck.

Ko je Delmerju Dilbecku umrla prva žena, ni nihče mislil, da se bo še kedaj oženil. Slovel je namreč kot najbolj skop človek v našem mestu. Morebiti jih je bilo še kaj, ki so bili prav taki skopuhi, ampak vse prigode in šale so pripovedovali o njem.

Tako na primer, da je svoji prvi ženi dajal samo juho za kosilo in za večerjo, da si ne bi prehitro obrabila umetnega zobovja, sam je pa, da je varčeval s čevlji, stopal tako na široko, da si je preklal vsake hlače.

Bil je krajevni zavarovalni agent, plešast, suhljat možak s pegami po obrazu in naočniki brez okovja.

Nekega dne je nek mož, ki je kandidiral za neko službo, videl Delmerja v trgovini in mu dejal: »Gospod Dilbeck, le sem in izberite si dobro smotko.« Delmer je pa odgovoril: »Če vam je vseeno, bi si rajši izbral svinčnik.«

Ko je pozimi umrla gospa Dilbeckova, so dejali vsi ljudje, da bo Delmer, da prihrani denar, ostal vdovec. Toda ni trajalo dolgo, pa se je Delmer potolažil. Kupil si je polovično lasuljo za svojo plešo in se aboniral pri neki ženitovanjski posredovalnici.

Nekaj mesecev po smrti prve žene je Delmer že dopisoval z neko vdovo iz Iowe, in pripovedovali so, da bo dobil ženo po povzetju. In res, po kratkem dopisovanju je Delmer naznanil ljudem, da se oženi s Hattie Detwiler, vdovo iz Iowe.

Prišla je nekega jutra z vlakom ob desetih petdeset. Delmer je bil na kolodvoru, kjer jo je sprejel in odnesel njen potni kovček na sodnijo, kjer je sodnik Bowermann opravil poročni obred. Moški so začudeni ugotovili, da je zavarovalni agent dobil visokoraslo lepo ženo z bohotnimi grudi in sijajnimi plavimi lasmi. Zenske so pa odkrile, da nosi nova Dilbeckova žena lasuljo in da se ji koža že pričinja gubati.

vprašanje reduciranih profesorjev, za katere je društvo ponovno posredovalo, žal doslej brez uspeha. Opozarjal je, da imajo novi absolventi malo upanja na nastavitve, ker je nadprodukcija profesorjskih kandidatov zmeraj občutnejša. Naglasil je, da bo treba pomnožiti število srednjih šol, ker so zavodi prenapolnjeni.

Pri volitvah je bil soglasno vnovič izvoljen za predsednika g. prof. Grafenauer, za odbornike pa gg. profesorji Rupnik, Bajuk, Urankar, Gorup, dr. Perhavec, Miklavčič, za člane nadzorstva pa gg. Mašera, Čemažar in André. — Nato je prof. dr. Pečovnik na kratko orisal delovanje Samopomoči in njenega pogrebnega sklada.

Končno je bila sprejeta resolucija, iz katere navajamo najvažnejše splošne točke:

Takoj naj se sprejmejo vsi v letu 1935. odpuščeni in predčasno upokojeni profesorji.

Napredovanje naj se vrši avtomatsko po službeni dobi do vštete III/2 skupine, kamor naj se prevedejo vsi profesorji s 26 službenimi leti. Pri-

pravniki, ki izpolnijo pogoje, naj se takoj postavijo v VIII. skupino. — Odpravi naj se določba 1. odst. § 263 u. z., po kateri je treba čakati na nove prejemke eno leto.

Službena doba naj se za profesorje zniža na 30 let.

Učna obveznost naj se z 20 službenimi leti zniža na 16 ur, s 30 pa na 14 ur na teden.

Kar najprej naj se spremeni zakon o srednjih šolah, da bodo prejemki enaki prejemkom sodnikov po predlagani noveli.

Predlog sprememb zakonov o srednjih in učiteljskih šolah naj se dostavi organizaciji na vpogled.

Odpre naj se dovolj srednjih šol in razredov, kakor to zahteva zakon. V Ljubljani in Mariboru naj se ohranita moški in ženski učiteljski. Pravčasno naj se nastavi dovolj profesorjev.

Odpravi naj se § 76 u. z., ki omejuje strokovnim organizacijam drž. uslužbenstva svobodno udejstvovanje.

Takoj naj se uveljavi že podpisana uredba o javnem ocenjevanju.

Din, premičnin 1.203.384 Din. Članski deleži so znašali 425.555 Din, poslovni prihranek (čisti dobiček) 65.928 Din. Upravni stroški so znašali skupno 1.449.983 Din in sicer plače za 68 uslužbencev 1.017.545 Din, nagrade članom odbora 70.210 Din, kurjava, razsvetljava in elektrika za pogon pekarnice 247.908 Din, pisarniški stroški. — Št. nina, brzojav, telefon 114.320 Din. Na davkih in drugih dajatvah je plačala zadruga 615.582 Din, Zvezi za obresti 135.963 Din, Celjska podružnica se lepo razvija; število članov je že naraslo od 290 na 350.

Nadzorni odbor je vestno vršil svojo funkcijo in večkrat skontroliral blagajno. Vedno je našel vse v vzornem redu. Prejemal je od članov razne pritožbe, ki jih je večinoma rešil takoj. Zlasti so se množile pritožbe o ne-

vljudnem vedenju uslužbencev napram članom. Upravni odbor je zato uvedel mesečno po eno predavanje za svoje nameščence in bo ukrenil še drugo, če ne bi to nič zaleglo.

Pri volitvah 4 članov uprave in 1 člana nadzorstva so bili trije člani ponovno izvoljeni, na novo pa pride v upravo g. Menih Alojzij, ključavničar drž. železnic in v nadzorstvo g. Mašten Josip, višji davčni kontrolor v poklju. Kot zastopnika Celjanov sta bila izvoljena dr. Dolničar Josip, sodnik in Močan Josip, davčni kontrolor v p., prvi v upravo, drugi v nadzorstvo. Zanimivo je tudi dejstvo, da je prisostvovalo zborovanju od 4345 članov, kolikor jih je štela zadruga ob koncu 1935. leta, samo 343 (7,9%), glasovalo je 291 (6,7%). drp.

Naše mariborsko zadružništvo

NABAVLJALNA ZADRUGA.

V nedeljo, dne 19. aprila, je prihitelo na 15. redni občni zbor nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru 343 članov v veliko dvorano Narodnega doma. Predsednik uprave g. Anton Reher je uvodoma omenil v svojem poročilu, da sta v poslovnem letu 1935. ovirali zadrugo dve okoliščini. Prva je bila sprememba zakona o neposrednih davkih, zaradi katere je morala plačati za leti 1934. in 1935. v minulem letu zadruga 345.000 Din davka. Druga je bilo občutno znižanje prejemkov drž. uslužbencev. Zadruga je pomagala svojim članom na ta način, da jim je znižala obroke za stare dolžnike. Blaga je bilo dne 31. decembra 1935 v zalogi v Mariboru za 4.669.884 Din, v Celju 486.236 Din, skupno 5 milijonov 156.121 Din, dne 31. decembra 1934 Din 3.898.784, torej lani za Din 1.257.336 več. Prodala je zadruga blaga v Mariboru za 22.362.000 Din, v Celju za 936.000 Din, skupno 23.298.000 Din. Konec decembra so dolgovali člani za nakupljeno blago 2.133.928 Din t. j. za 200.000 Din več kakor prejšnje leto. Če pomislimo, da je v tem zapopaden božični nakup, ki ga plačujejo člani januarja, in da je število članov znatno naraslo, vidimo, da ni ta vsota visoka in da člani izpolnjujejo redno svoje

dolžnosti. Da se nekoliko razbremeni pisarna, je uvedla uprava vplačevanje mesečnih obrokov pri kreditni zadrugi. Rezervni sklad je znašal 3.214.360 Din, sklad za članske namene (iz katerega dobivajo člani posmrtnine) 1.463.293 Din. Od ustanovitve tega sklada je bilo izplačano na podporah okroglo 1.100.000 Din. Zadruga dolguje Zvezi in dobaviteljem 5.536.000 Din, kar je krito z vrednostjo blaga in s terjatvami pri članih. Članom je vrnila od nakupov za leto 1935. v teku meseca marca 5½% za nakupe v gotovini, 4½% za nakupe na kredit, poleg tega je vložila 1% od vseh nakupov v sklad za članske namene.

V minulem letu je uredila zadruga drugo prodajalno na Rotovškem trgu št. 6, da zamore svoje člane hitreje postreči. V Celju smo dobili po naklonjenosti predsednika okrožnega sodišča povoljnija skladišča, da bomo lahko uvedli prodajo porcelana in kuhinjske posode. Moki in sladkorju so cene stalno naraščale, tako da ni zadruga pri tem blagu zaslužila niti povračila članom. Prodala pa je teh dveh vrst za 5.200.000 Din. Povračila daje članom že 11 let, dočim mnoge zadruge (izven dravske banovine) še po dolgih letih obstoja tega ne zmorejo.

Iz sklepnih računov vidimo, da je znašala vrednost nepremičnin 2.031.659

Nato sta stala na kolodvoru, sredi privajajoče se mladine, ki se je udeležila izleta. Druga gospa Dilbeckova se je veselo razgovarjala, Delmer je pa stal otožnega obraza. Nova žena se ni prav nič brigala zanj. Smejala se je in se mirno pogovarjala naprej.

Ko se je končno na progi prikazal vlak in pričel piskati, je Delmer izvlekel iz žepa majhno beležnico, kakršne zavarovalni agenti časih za reklamo razdeljujejo ljudem.

Odkašljal se je in ji odločno dejal: »Na, Hattie, vzemi to beležnico in kadar koli boš izdala kaj denarja, si zapiši koliko in za kaj si ga izdala. Ko se zvečer vrneš, bova lahko sešla in ugotovila, koliko naju je ta izlet veljal.«

Druga gospa Dilbeckova je vzela beležnico, toda brž ko se je Delmer obrnil stran, jo je zagnala na tla. Vlak je privozil na postajo in ljudje so se gnetli pri vozovih.

Sprevodnik je že dvignil stopnice in vlak se je pričel polagoma pomikati, ko je Delmer pogledal na tla in videl beležnico, ki je ležala na pesku.

Pobral jo je in tekkel vstric z vlakom in iskal ženo. Beležnico je molil predse in klical: »Hattie, izgubila si beležnico!«

Spreddaj v vlaku je druga gospa Dilbeckova pomolila glavo iz okna voza, se nasmehnila možu in mu nagajivo pomahala z robcem. Zdal je vlak že hitreje vozil, toda Delmer je še zmeraj tekkel za vozom, v katerem je bil pravkar zagledal ženo.

Neprestano je klical: »Hattie, ah, Hattie! Na, beležnico!« Zdal je pa vlak že vozil s polno brzino. Preden je Delmer mogel dospeti do pravega voza, se je spotaknil ob železniški prag in telebnil na tla.

Na ploščadi so na zadnjem vozu stali fantje in dekleta. Tulili so od smeha, ko so videli Delmerja Dilbecka, ki se je valjal po tleh, posutih s pepelom, in kričal na vse grlo: »Hattie, izgubila si beležnico!«

Občni zbor davčnih uradnikov

Dne 29. aprila 1936 se je vršil občni zbor »Združenja davčnih uradnikov, poverništva v Ljubljani«. Zborovanje je bilo v hotelu »Metropol« v Ljubljani. Prejšnji dan, v soboto popoldne so se pa zbrali predstojniki vseh davčnih uprav na konferenco, na kateri so razpravljali strokovne uradne zadeve in prejeli potrebna službena navodila.

Predsednik sekcije viš. davč. kontrolor g. St. Ribnikar je otvoril občni zbor in pozdravil prisotne člane, ki so se zbrali v precejšnjem številu. Zborovanje so počastili s svojo navzočnostjo tudi fin. direktor g. Avgust Sedlar, pomočnik fin. direktorja g. Josip Satlar, šef občnega oddelka direktorije g. viš. fin. svetnik Josip Mosežič in revizijski organ, fin. svetnik g. Miroslav Pirkmajer.

Po toplem pozdravu vseh navzočih se je predsednik v občutenih besedah spomnil vseh v minulem letu umrlih društvenih članov. Njihov spomin so zborovalci primerno počastili.

Pred prehodom k poročilu upravnega odbora je g. fin. direktor v prav pristranih besedah pozdravil zborovalce. V svojem govoru je poudaril, da mu je zelo dobro znano, kako skrajno težavna in odgovorna je zlasti v današnjih časih služba davčnega uradnika, kjer mora biti vsakdo cel mož na svojem mestu, če hoče v redu opravljati svojo službo. Davčna stroka je ena izmed najvažnejših in najnapornejših služb, ker je izpostavljena kritiki nenaklonjene javnosti, kot le malokatera druga. Zato mora vsak davčni uradnik delovati s podvojenim vno, objektivnostjo in pravičnostjo. Finančni direktor se je končno prav laskavo izrazil o marljivosti in požrtvovalnosti davčnega uradništva in se mu zahvalil za dosedanje vzorno službovanje. Želel je občnemu zboru kar največ uspeha.

Tajniško poročilo je podal davčni kontrolor g. V. Koritnik. V stvarnem in obširnem referatu je opisal delo odbora in se dotaknil vseh težejih davčnega uradništva. Odbor se je ponovno zavzemal za pospešitev napredovanja vseh članov, ki imajo že pogoje za to. Nadaljeval je svojo akcijo, da bi se starejšim davčnim uradnikom, ki nimajo predpisanih pogojev (šolske izobrazbe) vseno omogočil izjemni prestop v V. skupino, kar naj bi se doseglo s primerno določbo v fin. zakonu. Organizacija je ponovno opozarjala fin. ministrstvo na vedno hujeje pomanjkanje strokovnega davčnega osebja, zlasti pripravnikov. Delovala je za poenostavljenje celotne davčne službe.

zlasti za preureditev in poenostavitve davčnega knjigovodstva. Nalaganje novih davčnih knjig, ki je zelo naporno in zamudno, naj bi se olajšalo in uredilo. Omenjal je še razne interne službene zadeve, ki zanimajo davčno uradništvo, in ki naj bi se pravično uredile. S pozivom k sodelovanju je tajnik končal svoje poročilo.

Nato je blagajnik, davčni kontrolor g. J. Klemenčič podal blagajniško poročilo. Blagajna izkazuje prebitke, vendar je še precej zaostankov in je zato poročevalec pozval vse zamudnike, naj dolg poravnajo, v bodoče pa svoje obveznosti redno izpolnjujejo.

Poročilo upravnega odbora so navzoči sprejeli brez razprave, kar dokazuje, da zaupajo vodstvu organizacije. Nato je spregovoril fin. svetnik g. Pirkmajer, ki je poročal o svojem prizadevanju glede poenostavljenja davčne službe. Ugodni uspehi se že kažejo. Zagotovil je zborovalcem svoje simpatije in podporo vselej, kadar bo šlo za upravičene zahteve.

Pri volitvah so bili soglasno v upravni odbor izvoljeni gg.: Jože Badiura, Jože Divjak, Mijo Fajt, Jože Klemenčič, Viktor Koritnik, Franjo Marinc, Stanko Ribnikar in Ivan Rožaj. V nadzorni odbor pa gg. Franc Čuš, Rudolf Kump, Karel Mächtig, Matija Pečkaj in Franc Woschnig.

Pri slučajnostih se je ugotovilo, da se mlajši tovariši ne udeležujejo — kolikor so sploh včlanjeni v društvo — občnih zborov in da se mnogi izmed njih popolnoma nič ne brigajo za svojo organizacijo. Ta apatija je naravnost nerazumljiva. Tako v odboru sploh ni mlajših tovarišev. Premnogi izmed njih nimajo prav nobenega smisla za tovariško solidarnost in vzajemno delovanje. Ker nimajo socialnega čuta in mislijo samo na lastno korist, tudi ne pristopajo k pogrebniemu skladu. Treba bo s primerno propagando in osebno agitacijo mlajšim tovarišem razložiti pomembnost strokovne organizacije in njeno veliko važnost za ves stan. — Pri tej priliki se je tudi naglašalo, naj bi po možnosti vsi člani bili tudi naročeni na »Naš Glas«, ki ima med davčnimi uradniki sorazmerno izredno veliko naročnikov, zlasti med starejšimi. Tudi v tem pogledu bo treba vplivati na mlajše tovariše, da se zavedo potrebnosti skupnega stanovskega glasila.

Po stvarni, vsestranski razpravi raznih aktualnosti je predsednik g. Ribnikar zaključil lepo uspelo zborovanje, ki je poteklo v vzorni tovariški složnosti.

Vestnik

Ljubljanskim naročnikom! Vse p. n. naročnike, ki so z naročnino na dolgu, bo te dni obiskal naš inkasnat. Prosimo jih, naj po možnosti poravnajo ves zaostanek ali pa vsaj polovico. Težjo krizo prav bridko občuti tudi naša uprava, ki mora vse nemale stroške za izdajanje lista kriti sproti. Zato prosimo za uvidenost.

Pozor na položnice! Opozarjamo, da ima »Naš Glas« svojo lastno čekovno številko 11.467, na katero je pošiljati naročnino. Prosimo pazljivosti, ker bomo vsak vplačani znesek smatrali kot vplačilo naročnine.

Kaj nam pišejo. Od starega, zvestega naročnika našega lista, železnikega staroupokojenca, ki živi na deželi, je prejela naša uprava dopisnico, s katero naznanja, da bo poravnal mal zaostanek na naročnini.

Piše nam ta stari naročnik: »Za drugi mesec sem se bil namenil, ko sem kronski staroupokojenec, da Vam pošljem kar Vam dolgujem, ko bom preveden in bom več dobival. Pa glej ga spaka! odtegnili so mi celó 12 Din na mesec, že trikrat so nam odtegnili. Vem da imate stroške in da se kolikor mogoče potegujete za naše pravice, ker je »Naš Glas« edini naš list. Pa pregovor pravi, potrpljenje, da je božja mast...« Naša uprava bi bila zares zadovoljna, če bi bilo med naročniki kaj dosti tako vestnih in zavednih tovarišev.

Preselitev po upokojitvi. Na ponovna vprašanja glede tega, ali pripadajo selitve stroški pravkar upokojenim uslužbencem, ki se preselijo iz zadnjega službenega kraja v svoje novo bivališče, kjer se nameravajo kot upokojenci naseliti, neglede na službe-

Po poroki je hotel Delmer jesti doma, mirno živeti in lepo spet opravljati svoje vsakdanje delo v zavarovalnici. Toda Hattie, druga Dilbeckova žena, je bila drugačnih misli. Hotela je priti med ljudi in se zabavati. Delmer je prekrat sklenil, da se o tem kesneje pogovori z njo. V pisarni je odložil lasuljo, preden je pa šel domov, si jo je pa spet skrbno posadil na plešo. Tudi gospa Dilbeckova se je pogostoma pokazala brez lasulje, samo s čipkasto čepico pri špeceristu. Toda nikoli se ni pokazala možu brez lasulje.

Nekako teden dni po poroki so v Broadway-kinu predvajali orjaški film »Quo vadis«. Gospa Dilbeckova si ga je hotela ogledati. In Delmerju se je zdelo, da je še prekmalu, da bi ženi doprinesel, da ne namerava svojega denarja razmetavati za kino. Zato si je šel z njo ogledat film. Ko sta prišla iz kina, je Delmer stopil k blagajni in vprašal Gusa Diehla, lastnika kinematografa: »Povejte mi no, Gus, kako pa se pravi filmu, ki sva ga pravkar videla?«

Gus Diehl je odgovoril: »Quo vadis.« To se pravi po grško: Kam greš.«

Delmer Dilbeck je pojasnil: »Hotel sem vedeti za ime filma, da se ne bi moja žena in jaz zmotila in si ga še enkrat šla ogledat.«

Toda Hattie Dilbeckova še ni bila zadovoljna želji po zabavi. Delmer je spoznal, da postaja to vprašanje važno. Naslednji teden so priredili na narodni praznik izlet v Muskegee. Nova gospa Dilbeckova se ga je hotela udeležiti. Delmer je izjavil, da ne more z doma in tudi res ni hotel iti. Toda Hattie to ni motilo. Rekla je, da ji je prav žal, če ne more z njo, ampak da gre čisto lahko kar sama. Delmer je spoznal, da bo moral novi ženi kmalu razjasniti svoje stališče.

Zjutraj jo je spremil na kolodvor. Zmeraj iznova je pričel namigavati, kako drag je tak izlet, toda njegovih besed sploh ni poslušala in končno je odšel naprej in ji kupil vozni listek.

na leta, pojasnjujemo naslednje: Po določilu lit. a) 1. odst. čl. 25. uredbi o povračilu potnih in selitvenih stroškov od 12. decembra 1931, št. 84.600/I, se prizna povračilo selitvenih stroškov od kraja upokojitve do kraja stalne naselitve tistim upokojencem, katerim je bilo za osebno pokojnino skladno s predpisom § 123. u. z. priznanih 95% od plače kot pokojninske podlage. Pri tem ni važno, koliko let efektivne državne službe ima dotični upokojenec. — Po prejšnjih predpisih se je namreč priznalo povračilo selitvenih stroškov v takih primerih samo tistim upokojencem, ki so dovršili 35 let efektivne državne službe, torej take službe, ki se jim je priznala tudi za odmero pokojnine od položajne doklade. Po sedaj veljavnih določbah pa zadošča samo 35 let službe, kakor to določa pojasnilo fin. min. od 15. januarja 1932, št. 1879/I, ki je še v veljavi.

Gospodinjje proti draginji. Ljubljanska Zveza gospodinj je poslala te dni finančnemu ministru spomenico, v kateri opozarja na težko breme davkov, trošarin in monopolnih taks na najvažnejše predmete dnevnih potrebščin. Nепrestano se uvajajo nove drž. trošarine, pa tudi mesta in banovine se poslužujejo istega sredstva za zvišanje dohodkov. Vsi ti posredni davki, ki so najlaže dosegljivi in izvedljivi dohodek, so pa nesocialni in nepravični, ker reveže močnejše zadenejo od bogatašev, prav tako so tudi družine s številnimi člani bolj obremenjene od družin brez otrok. Zato predlaga Zveza gospodinj naj se zniža trošarina na sladkor, ki znaša skoro Din 8,50 (vštevši

prometni davek). Zato je poraba sladkorja pri nas tako nenavadno padla, da smo v tem pogledu že na enem zadnjih mest v Evropi. Nove trošarine naj se ne uvajajo več. Zniža naj se monopolna taksa na sol in vžigalice. Zato naj se pa prepove prosto kuhanje žganja, ker bi se s primernimi fiskalnimi obremenitvami mogli brez težave in škode doseči ogromni dohodki za državo. V splošnem naj se pa obdavi dobro uspevajoča podjetja, premožni sloji, zlasti pa inozemske pridobitniške družbe.

Mednarodni učiteljski kongres. Letos se bo vršilo zborovanje Mednarodne zveze učitelj. organizacij, ki ima sedež v Parizu, kakor smo že poročali, v Beogradu. Izvršni odbor je že dosegel pristanek prosvetnega in zunanega ministrstva. Ob zborovanju se bo vršil tudi pedagoški teden, na katerem bodo predavali ugledni vzgojeslovci iz različnih držav.

Uslužbenstvo notranjega ministrstva. V tem ministrstvu je bilo po lanskem proračunu 8178 uslužbencev, po predlogu novega proračuna jih je pa 250 več, ker se je za toliko povečalo policijsko osebje. Orožništvo je posebe v proračunu preliminirano. Po stanju z dnem 1. julija 1935 je bilo 450 častnikov, 32 uradnikov in 17.400 orožnikov. — Med 343 sreskimi načelniki, kolikor je okrajev v državi, je že 275 diplomiranih pravnikov, ki imajo popolno zakonsko kvalifikacijo za svoja mesta. Obnova uradniškega kadra sloni na načelu, da se morajo sprejemati samo izprašani pravniki, ki so edini sposobni, da se bo upravna služba pravilno izvrševala.

Iz organizacij

Zborovanje davčnega uradništva. Združenje davčnih uradnikov kraljevine Jugoslavije ima svoj redni občni zbor v dneh od 31. maja do 3. junija v Sarajevu. Občnega zbora organizacije se udeležijo tudi zastopniki ljubljanske sekcije združenja.

Zborovanje poštinskih uradnikov. Prvi letni kongres združenja uradnikov p. t. t. stroke bo v dneh 14. in 15. junija v Sarajevu. Pred kongresom bo širši odbor razmotril vprašanje premoženja bivše skupne organizacije in delitve istega med uradniško in zvančniško-služiteljsko društvo. Znano je namreč, da se je prvotno Združenje p. t. t. uslužbencev razdelilo na dve organizaciji, ker po § 76. u. z. uradniki niso mogli ostati v istem društvu z zvančniki in služitelji.

Organizacija računskih uradnikov. V dneh 16. do 18. junija bo občni zbor Združenja državnih uradnikov računske stroke članov. Zborovalci so z vidnim zadoščenjem Podgorici. Vsem računskim uradnikom je dovoljen dopust treh dni in potreben čas za potovanje, največ vsega skupaj 7 dni, ki se ne vštejejo v čas rednega letnega odмора. Na zborovanje odpotuje tudi več članov odbora ljubljanske sekcije.

Samopomoč učiteljskih otrok. Iz poročila načelstva te zadruge na občnem zboru

je videti, da je konec minulega leta imela zadruga 171 članov z 251 zavarovanci. V letu 1935. je zadruga izplačala v 16 primerih staršem odpravnino za otroke v skupnem znesku 40.660 Din. Zadruga vabi vse učitelje, ki imajo otroke, stare 3 do 10 let, naj jih prijavijo zadrugi zaradi zavarovanja. Lani je imela zadruga nad 322.000 Din prometa, čistega dobička Din 2484,57, skladi so pa znašali nad 56.000 Din. Po sklepu zborovalcev se društveno premoženje, ki je bilo doslej naloženo drugod, prenese v Učiteljsko hranilnico. — To bi bilo treba splošno posnemati. Koliko je še naših strokovnih in drugih društev, ki ne vlagajo svojega denarja v naše lastne denarne zavode.

Pritožbe poštarjev. Iz »Jugoslov. pošte« posnamemo, da je Združenje uradnikov p. t. t. stroke prosilo pošto ministru, naj bi oprostilo organizacijo dolžnosti frankiranja pošiljk, katere pošilja društvo podružnicam in obratno. Prihranjeni zneski bi mogli iti v korist raznim skladom za dobrodelne namene organizacije. Ministrstvo prošnji ni ugodilo, čeprav po finančnem zakonu razne druge ustanove uživajo to prostost. — Na prošnjo za oprostitev plačila telefonskih pristojbin pa organizacija po petih mesecih doslej še ni prejela odgovora.

Upokojenec

Prispevki za pokojninski sklad. Na več vprašanj odgovarjamo, da morejo vsi tisti upokojenci, ki so se jim naknadno nepravilno predpisali prispevki za uradniški pokojninski sklad, tudi še zdaj prositi za izdajanje formalnih odločb, če takih svojčas niso prejeli. Opozarjamo, da se obvestila o teh odtegljajih, kakršna so upokojenci po večini prejeli, ne smatrajo za formalne odločbe, proti katerim bi bila dopuščena pritožba. Le tisti torej, kdor formalne odločbe še ni prejel, lahko zaprosi zanjo, na kar mu je v zakonskem 15 dnevnom roku odprta pot pritožbe na fin. ministru.

Ustavitev odtegotvanja nezakriviljenih preplačil. Obširno smo v 9. številki že poročali o izvajanju predpisa toč. IV. § 104. letošnjega fin. zakona glede ustavitve izterjavanja pokojninskih prejemkov, ki so bili nepravilno, toda brez upokoječeve križde izplačani. Posamezni upokojenci, naši naročniki, so nas obvestili, da so že vložili prošnje naj se jim odtegotvanje nezakriviljenega preplačila ustavi, še ne vrnjeni znesek pa odpiše.

Iz ljubljanske upokoješke organizacije. Že zadnjič smo objavili imena novih odbornikov Društva državnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani, ki so bili izvoljeni na nedavnem občnem zboru. Odbor se je zdaj sestavil in so v njem naslednji gg.: predsednik dr. Ivan Vrtačnik, predsednik upravnega sodišča v pok., I. podpredsednik Jakob Antloga, sodnik okrožnega sodišča v pok., II. podpredsednik Ivan Ljopoglavšek, orož. stražmojster v pok., tajnik Anton Spende, ravnatelj zemlj. knjige v pok. in blagajnik Ivan Abram, pis. ravnatelj v pok. — Doslej je bil za blagajnika g. poštni pis. ravnatelj v pok., Ivan Vidmar, bivši II. podpredsednik društva. Blagajniške posle je opravljal od začetka minulega leta do zadnjega občnega zbora. V novi odbor ni bil izvoljen.

Oblike kemično čisti, barva, plisira in ilka tovarna J. O. S. REICH.

Sestanek drž. upokojencev v Ptujju

Društvo državnih in banovinskih upokojencev v Mariboru je sklicalo za soboto 23. t. m. vse upokojence, ki stanujejo v Ptujju in njega okolici, na sestanek. Kot zastopnika društva sta prišla na sestanek poštni nadsvetnik g. Vrtnjak in profesor g. dr. Zmavc. Sestanek je bil prav dobro obiskan, in to kljub temu, da je bil delavnik in slabo vreme. Imenovana dva gospoda sta izčrpno poročala o delovanju društva in o potrebi te organizacije. Med drugim sta poročala, da je društvo skupno z drugimi bratskimi društvi v ostalih banovinah zaprosilo za izenačenje prejemkov staroukopičencev s prejemki novoukopičencev, za odpravo kuluka, redno izplačilo prejemkov ter zvišanje števila voženj na železnicah in parobrodih. Nadalje sta tolačila zbranim upokojencem določila posmrtninskega sklada in koristi istega za slučaj smrti člana. — Zborovalci so z vidnim zanimanjem sledili govornikom in stavljali

tudi razna vprašanja v pogledu svojih težkoč. — Na sestanku so se prijavili številni upokojenci in upokojenke, ki so stopili kot člani k društvu. V Ptujju in njega bližnji okolici živi okrog 230 upokojencev, od teh je do sedaj včlanjenih pri društvu 62 upokojencev in upokojenk. Upati pa je, da se prijavi v doglednem času še najmanj toliko članov. Zborovalci so vidnim zadoščenjem zapuščali zborovanje s prepričanjem, da je organizacija neobhodno potrebna, ako se hoče na merodajnih mestih sploh kaj doseči. — Imenovana dva odposlanca društva sta se podala iz Ptujja v Ormož, Središče, Ljutomer in Gornjo Radgono, kjer bosta imela slične sestanke.

**! PORAVNAJTE !
! NAROČNINO !**

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh perje, kapok, volna, zima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gospodom uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413
Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 8% proti zasnabi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Krasne
novosti za
zavese
ravnikar doše
Robert Golji
Ljubljana
Selenburgova ulica 3

KNJIGARNA

Ljubljana
Frančiškanska ulica 6
Telefon št. 3397

Maribor
Palača Banovinske hranilnice
Telefon št. 2628

Izdeluje diazo-amoniak-papir „JASNIT“ za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

Učiteljske tiskarne

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih vezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira pisemskega papirja, razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vstrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlagajte svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

**MESTNA
HRANILNICA LJUBLJANSKA
V LJUBLJANI**

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin r. z. z o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 / Telefon št. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, rje prosti jedilni pribor itd.